

DE KREUKEL DIALOGEN

Matin van Veldhuizen

De Kreukel Dialogen is een hybride toneelstuk , gemaakt n.a.v. gesprekken met en wensen van de spelers en is tevens gebaseerd op interviews met vrouwen met een fysieke beperking.

Personages zijn: Alie, bijna blind, Bente, ze is zeer groot, heeft de ziekte van Crohn en Marein, die zeer klein is en osteogenis imperfecta heeft.

Er is een permanente invaller, Wies, die altijd een monoloog speelt, ook als ze invalt voor één van de andere spelers, en er is elke voorstelling een gastspeler, Roos Prommenschenckel alias Jorien (Miss Gehandicapt Nederland).

Drie actrices, Bente, Marein en Alie wachten in een theater op de regisseur van de voorstelling, waarin zij waarschijnlijk zullen gaan spelen. Een voorstelling die zal gaan over vrouwen met een beperking. Twee bezoekers maken hun opwachting, maar de regisseur laat nog steeds op zich wachten. Inmiddels raken de drie in gesprek over ” wat het is en wat het allemaal zou kunnen zijn”.

Met dank aan alle interviewers en geïnterviewden.

ALIE

Trudi Klever

BENTE

Judith Bovenberg

MAREIN

Helene Bolle

WIES/invaller

Tessa du Mee

JORIEN

Roos Prommenschenkel

(bij inloop publiek: op Bente (ze is heel lang, heeft Crohn) en zit rugzaal te mediteren/soms hoorbaar adem oefeningen te doen/zwaait af en toe met haar lange armen/ op Alie (slechtziend), met stok/ze draagt een oranje bril)

ALIE

(repeteert een monoloog over Hedda Gabler/zet pistool tegen haar slaap)

Eindelijk, toch een daad.
Voor mij schuilt er iets moois in zo'n daad.
Ja, als zoiets in me opkomt.
Dan kan ik het gewoon niet laten.
Ik weet zelf ook niet waarom.
Kunt u me dat vertellen?
Ik kan beslist niet tegen ziekte en dood.
Ik haat alles wat lelijk is.
Een heel half jaar lang geen fatsoenlijk mens ontmoet.
Niet één om mee te praten over dingen die ons interesseren.
Waarom zou ik in godsnaam gelukkig moeten zijn?
Iedere seconde van de dag, één en dezelfde man te moeten verdragen.
Liefde, bah, bespaar me dat slijmerige woord.
Liefde? Klets geen onzin.
De afspraak was dat we veel mensen zouden ontvangen.
Die verdomde ellendige armoë waar ik in verzeild ben geraakt.
Dat maakt het leven zo onleefbaar.
En zo belachelijk.
Ja, dat ook.
Volgens mij ben ik maar voor één ding in de wieg gelegd:
Verveling.
Om van verveling dood te gaan.
Nu weet u het.
Nou ja, ik heb tenminste één ding waar ik me wel mee kan amuseren.
Mijn pistolen.
De pistolen van generaal Gabler.

(pakt pistool/tegen het pistool)

Vanaf nu zeg jij weer jij en Hedda

(op Marein (ze is een klein mens) in rolstoel)

MAREIN

Hedda, zou je mij even willen helpen?

ALIE

Ik hou me blind staande in een ziende wereld.

Soms helpen mensen mij.

Soms wil ik dat niet.

Soms kan ik dat helemaal niet hebben.

Wil ik het per se zelf doen.

Soms is het fijn als iemand gewoon iets voor je doet.

Soms laat ik dat toe.

Soms, omdat juist jij het bent, voor wie de ander iets doet.

MAREIN

Kun je me even helpen?

ALIE

Nu?

Marein

Ja.

ALIE

Waarom ik?

Ik ben mijn tekst aan het repeteren.

Ik zit net middenin....

(kijkt naar Bente)

MAREIN

Zij zit ook ergens middenin...

Het is echt vrij dringend.

Je moet me helpen.

ALIE

Goed dan.

(ze stellen zich aan elkaar voor)

5

Ik ben Alie.

MAREIN

Marein.

(Alie tegen Bente)

ALIE

Sorry, dringend.

(Marein rolt af /Alie volgt haar/komt snel alleen terug/tegen Bente)

ALIE

Heb jij iemand gezien hier van het theater?

BENTE

Straks, niet storen nu.

ALIE

Sorry, dit is dringend Belle.

Marein staat op springen.

Invaliden-wc zit op slot.

BENTE

De naam is Bente, niet Belle.

En wie is Marein?

ALIE

Wat doet het ertoe.

Heb jij iemand gezien?

BENTE

Een technicus.

Misschien heeft hij de sleutel.

ALIE

Waar?

BENTE

(maakt gebaar)

Ging die kant op.

(Alie gaat andere kant op)

BENTE

Andere kant.

(Alie gaat andere kant af)

BENTE

(op publiek)

Ik snap het wel.

Zenuwen.

Zenuwen voor het toneelspelen.

Die hebben mij ook genekt.

Daar is het alleen nog maar erger door geworden.

(wijst op haar buik)

Ik hoor ze vanbinnen schreeuwen:

Help, shit, help, help.

Wat ben je aan het doen.

Stop.

Ik ga mezelf echt niet meer over de kling jagen.

(Alie weer op)

ALIE

Geen hond, niemand. Jezus.

BENTE

Neem dan de gewone.

Voor normale mensen.

Die zit niet op slot.

Links, rechts, de gang door, weer links, tweede deur rechts, dames.

ALIE

Shit.

Links, rechts, de gang door links, tweede deur.

BENTE

rechts, tweede deur rechts.

ALIE

7

Links, rechts, de gang door, links, tweede deur rechts.

(Alie af)

BENTE

Ik weet altijd precies waar die is.
Ik moet er altijd één in mijn buurt hebben.
Daar word ik rustig van.
Ik ga mezelf echt niet meer over de kling jagen,
want dat is acteursgedrag.
Je bent acteur en je speelt dat je er één bent.
Het zit in je karakter, in je bloed.
Het nestelt zich willens en wetens in je genen.
Het hoort bij je.

(Alie verbijsterd op)

ALIE

Ze zit erop.
Jezus, ik moest haar erop tillen met alles erop en eraan.
Ik ken haar net. Net kennisgemaakt.
En nu moet ik haar er weer afhalen met alles erop en eraan.
Jezus, waarom ik.
Waarom kiest ze mij uit.
Ik heb er helemaal niks mee.

BENTE

Waarmee?

ALIE

(antwoordt niet, snel excuus)
O god, ze roept, ik moet terug.

BENTE

(op publiek)
Andere acteurs geven over van angst.
Ik niet.
Ik kom ergens binnen en scan meteen waar ie is.
Ik ben altijd zo zenuwachtig.
Ik tril van de zenuwen. Heb ik altijd gehad.
Echt heel idioot, bang zijn voor het leukste wat er is, toneelspelen.
Dat kun je toch niet rijmen.

8

Wat verwacht u eigenlijk van mij?
Ik ben een chronisch zieke, een patiënt.
Dan weet u dat maar vast.
Je ziet het niet aan mij. Dat is de pest.
Dat is het grote nadeel van “de onzichtbare beperking”.
Eigenlijk haat ik mensen die over ziektes praten.
Het is een ziekte om altijd over je ziekte te willen praten.
Ik heb gezworen nooit zo te worden.
Ik wil het er niet over hebben.
Ik voer liever een goed gesprek.
Lees liever een goed boek of zie een goed toneelstuk of een interessante tentoonstelling.
Iets dat buiten je ligt, je inspiratie en energie geeft.
Maar ja, ik weet niet of ik het red.
Dat blijft de vraag, red ik het?
Mijn lichaam is een avontuur op zich.
Een avontuur met een held erin.
Die held ben ik.
Een beperkte held. Maar een held.
Ik ben de drie musketiers in één.
One for all, all for one.
Soms is je ziekte je schuilplaats.
Maar niemand is ooit in staat geweest om me tegen te houden.
Ik heb altijd doorgebeukt.
Er zijn grote kerels die al lang waren doodgevallen met zo’n pijn.
Ik niet.
Ik heb het nooit af laten weten.
Kiezen op elkaar, pijnstillers en doorgaan.
Bijna doodgaan van de pijn en maar doorspelen.
Ik kan groot en klein spelen, te keer gaan als een idioot.
Ik was grenzeloos.
Eigenlijk had ik moeten zeggen: het is te zwaar voor me.
Ik ben een fysiek acteur, maar het is te zwaar voor me.
Iets wat je zo graag wilt, hoe kan dat nou.
Maar de voorstellingen staan gepland.
Je moet wel.
Je weet al een jaar van tevoren waar je bent, hoe laat en met wie.
Dat is zeker.
Een afspraak voor het leven, letterlijk.
Niemand houdt je tegen.
Je wilt niemand teleurstellen.

Een weerzinwekkende arbeidsethos hoort bij dit vak.
Ja, daar staat u van te kijken hè, dat wordt u nooit gezegd.
Maar wat wij allemaal doen om toch op die planken te kunnen staan.
Daar kan geen bonus tegenop.
Acteurs staan vaak doodziek op de planken.
En het publiek merkt niets.
Merkt u iets?
Er is toch niks aan te doen.
Het wordt alleen maar slechter.
Hoe ouder hoe slechter.
Maar ik blijf positief.
Je moet positief blijven.
Dat zegt iedereen, positief blijven.
Of: het zit voor een groot gedeelte tussen je oren.
Nou, bij mij zit het een stuk lager.
Ik heb het hele alternatieve circuit al afgewerkt.
Niks op tegen, zit heel veel leuks tussen.
Veel goede mensen.
Ze kunnen verlichten
Ik ben verlicht.
Daarom mediteer ik ook.
Ademdingen, doe ik ook.
Ook heel goed.
Ik heb me door heel wat heen geademd.
Moet u ook eens proberen. Zo...

(doet adem oefening met publiek)

Diep inademen naar de buik, en laat de uitademing
zachtjes over uw lippen naar buiten glijden.
Gooi het er maar uit.
Als het niet goed gaat, doen we iets anders.
Nog even doorzetten.
Wees open en zacht.
Lekker hè?
Huilen en vloeken mag.
Gewoon doorademen, diep, diep ademen.
Voelen dat je leeft.
Je voelt dat je leeft.
Voel met elkaar dat je leeft.
Vertrouw je lichaam.

(geluid van een flinke klap/ Marein achter, mopperend in rolstoel)

MAREIN

Shit, au, kijk uit, au.

Jij bent ook niet veel gewend.

Zo zwaar ben ik toch niet.

(Alie en Marein op/ Marein gaat door met mopperen)

En als die krogen niet op slot zijn, omdat ze voor opslag worden gebruikt, staan ze wel vol met schoonmaaktroep.

Of gore, stinkende dweilen in smerige emmers.

Ik drink al veel te weinig, want je weet nooit waar je terecht komt.

Jij hebt er toch ook geen behoefte aan om je behoefte te doen in een nepmagazijn tussen de stinkende rotzooi.

.

ALIE

Bestaat er niet zoiets als een universele gehandicaptensleutel voor alle gehandicapten voor alle sloten van alle gehandicaptoiletten ter wereld?

(tegen Bente)

Dit is Marein.

Marein, Belle, sorry uh Bente.

(Bente staat op/Marein, ziet hoe groot ze is)

MAREIN

Fijne lengte.

Dat heb ik weer.

Dan wordt het helemaal belachelijk.

BENTE

(ziet Marein, hoe klein zij is)

Ja inderdaad, dwerg.

MAREIN

Niemand, lange slungel, bonenstaak, noemt mij dwerg, kabouter, of erger nog lilliputter.

Ik ben een klein mens, maar een mens.

Hou daar rekening mee.

Ook laat ik mij niet inzetten voor clowns-acts, commercials of circus-acts

Ik deel geen schoenen meer uit in een cupidopakje.

11

Fungeer niet meer als dwerg met uitstraling.
En treed niet op als lilliputter in een freakshow.
Basta.

ALIE

Ook niet voor veel geld?

MAREIN

Ook niet voor veel geld.

Ik ben er klaar mee.

Ik wil gezien worden om wie ik ben.

BENTE

Wie ben jij dan wel?

Het ongewone maakt nieuwsgierig.

Zoveel mensen worden getypecast.

Who cares.

MAREIN

Ik ben een klein mens, met een grote bek.

Ik sta altijd op scherp.

Ik ben een heel snel, altijd klaar, klein geladen pistooltje.

Hou daar rekening mee.

Dat geldt voor jullie allebei.

BENTE

Okay, okay, neem me niet kwalijk, maar je begon zelf met dat “belachelijk”,
toen je mij zag.

Dat schoot bij mij verkeerd.....omhoog.

ALIE

Daar heb je een punt. Ze heeft een punt.

MAREIN

Het gaat niet om jou. En ook niet om jou.

Het gaat om ons, om hoe we er uitzien met z'n drieën.

Wat wij, het publiek door de strot gaan duwen.

Toen ze mij hiervoor vroegen, dacht ik het al. Meteen.

O ja, moet het weer.

Ik dacht, hadden ze nou niet één vrouw met een beperking
tussen die *Vagina Monologen* kunnen gooien.

Of een gesluisde beperking tussen de *Gesluisden*.

Nee, weer zo'n kluitje van ziektes op elkaar gestapeld.

Extreem groot, klein, blind, doof, kanker, ME, SM.....

ALIE

En ben ik wel zo benieuwd naar het seksleven van de medemens?
MS, by the way.

MAREIN

Whatever.

(muziek: Go like Elijah van Chi Coltrane/Alie en Bente gaan aan weerszijden van Marein zitten/ ze stellen zich alle drie voor hoe het zou zijn om te bewegen, te dansen op die muziek als je dat niet kunt)

Maar toen dacht ik erover na, lang, en uiteindelijk dacht ik:

Doe eigenlijk maar, laat maar eens zien.

Ook voor jezelf. Voor jezelf en de onwetende buitenwereld.

Ik denk nu, kom maar op.

Laten we maar doorzetten.

Laten we het maar neerzetten.

Geen drama, maar met opgeheven hoofd lekker spelen.

Geen circusvoorstelling, geen clownerie, geen clinineuzen, maar echte kneuzen.

ALIE

Kreukels bedoel je, kreukels.

Ik wil mezelf absoluut niet identificeren met welke kreukel dan ook.

Ik vind het een rottitel.

Een negatieve rottitel.

Een SBS6 titel.

BENTE

Een toneelvoorstelling zou goed kunnen zijn.

Verbinding met een ander wezen, een energie.

Kort of lang, kort en goed, seksualiteit is iets wezenlijks.

Het hoort bij je energie.

Sommige mensen denken dat gehandicapten aseksueel zijn, of misschien doen ze wat in die richting. Maar veel kan het niet zijn.

Mensen zijn heel erg met zichzelf bezig.

Iedereen staat aan de buitenkant van een ander.

Ze zijn er bang voor, vinden het eng, niet normaal, kijken weg, distantiëren zich.

Het zou nog niet zo slecht zijn als er op zijn minst een beetje genuanceerder over gedacht werd.

13

Ik wil daar wel een voorstelling over maken.
Zodat er meer aandacht voor komt.

ALIE

Ja, maar geen SBS6 aandacht.

Hollands next Topcappie.

Geen medische termen, geen sensatie, geen aapjeskijkerij.

Geen zielenpieten, geen slachtoffers, geen schuldigen, geen politiek, geen oordeel,
geen stellingname.

Hooguit, gewoon gezonde aandacht. Gewoon, aandacht voor mij als acteur.

En voor jullie, maar dan iets minder.

Ik wil aandacht omdat ik goed kan spelen.

Ik ben niet mijn handicap.

Ik zei meteen: "moet het *Kreukelmonologen* heten, laat maar zitten.

Je denkt toch niet dat ik in een voorstelling ga staan met zo'n titel".

MAREIN

En daar sta je dan. Voila, there you are.

Kon je niks beters krijgen?

ALIE

Ze zouden de titel veranderen.

En een goede regisseur benaderen.

Maar waar is die regisseur?

BENTE

Ik wilde ook geen voorstellingen meer doen.

Tenzij de randvoorwaarden heel positief zijn.

Ja, waar blijft die regisseur?

MAREIN

Je moet je eigen grenzen kennen en die aangeven.

Ik wil alles wel proberen, anders weet ik niet of ik het kan.

Alleen schans- of hoogspringen, probeer ik niet.

ALIE

Niet onverstandig.

MAREIN (gaat door)

Ik wil niet gezien worden als verlengstuk van mijn rolstoel.

Maar om wie ik ben, en wat ik kan.

ALIE

En wat kan jij dan wel?

Daar ben ik wel nieuwsgierig naar.

MAREIN

Veel, ze wilden mij per se hebben voor deze rol.

En ik *zie* goed.

Mijn ogen zitten heel lekker in hun vel.

Beter dan die van jou, zo te zien.

Gelukkig kan jij niet zien hoe klein en geladen ik ben.

ALIE

Dat nou net wel.

Een kleine grijze vlek met een agressief geluid.

Misschien, let wel, misschien zie ik niet zo goed als jij,
als je begrijpt wat ik bedoel, maar ik hoor, voel en ruik des te beter.

Ik heb jou, net vastgepakt, opgetild en gedragen.

Terwijl ik je net heb leren kennen, zijn wij al behoorlijk intiem geweest met elkaar.

Ik heb het geluid van je stem gehoord, en je woorden.

En dat liegt er niet om.

Ik ben zeer gevoelig voor sfeer en geluiden.

Ik heb andere voelsprietten ontwikkeld.

En *ik* zit niet in een rolstoel.

Ik kan lopen, springen, dansen.

MAREIN

Dat kan ik ook.

(muziek: Jackie Wilson: your Love keeps liftin me) Marein komt uit haar rolstoel/ze danst, terwijl Bente en Alie naar haar kijken/ haar aanmoedigen en mee bewegen vanuit hun stoel)

BENTE

(tegen Marein)

Ik dacht dat jij alleen rol-actief was.

(Alie begint monoloog vanuit dansbeweging)

ALIE

Ik wil niet met hem dansen.

Ik wil met niemand dansen.

15

En als ik al zou willen dansen, zeker niet met hem.
Hij is wel de allerlaatste op de nullijst.
Wat is de wereld toch geweldig.
Dit is een absolute, ultieme topwereld.
Zo grillig als die wereld kan zijn.
Zo onvoorspelbaar grillig.
Hier zit ik... Ik bemoei me nergens mee.
Geen vlieg doe ik kwaad.
En dan stapt hij mijn leven binnen.
Hij met z'n big smile en z'n yuppiemanieren.
En dwingt me de gunst af voor een onvergetelijke tango.
Tango, Jezus. Ik weet niet eens z'n naam.
Frankenstein, Yort Kelder, zou ik zo zeggen. Zo op het eerste gezicht.
Hoe maakt u het meneer Kelder?
En hoe is het met uw financiën?
Waarom moet hij mij hebben met z'n P.C Hoofdstraatgezeur.
Dansen, een tango met hem!
Waarom viel ik niet gelijk dood neer?
Baf, klap voor zijn Italiaanse lovers.
Doodvallen zou een feest zijn, vergeleken bij het tangoworstelen
met deze quote. ...zak.
Wat moet je zeggen?
Ik wil onder geen voorwaarde met je dansen. Ik kom je nog liever in de hel tegen.
Of ik zou ontzettend graag willen, maar ik heb zo'n last van ontsluiting.
Ik kan elk moment bevallen, sorry.
Ja leuk tango.
Fantastisch om een man te ontmoeten die niet als de dood is voor besmetting
met mijn h i v.
Nee, ik kon niks anders zeggen dan:
supersexy: een tango.
Zullen we dan maar meteen.
It takes two to tango Yort.
Het lijkt me heerlijk.
Heerlijk, heerlijk.
Ruk m'n amandelen er maar uit, heerlijk.
Het is nog erger dan ik dacht. Het kan altijd erger dan je denkt.
Mijn god, als ik dit had geweten.
Christeneziele, nog even en we zitten.
Midden op de dansvloer.
Waarom kunnen we niet even op één plek blijven?
Even wennen aan dat gooi en smijtwerk.
Waarom denken alle bekende Nederlanders toch dat ze kunnen dansen?

Au, shit, eikel, niet schoppen debiel.
O, mijn scheenbeen. Arm scheenbeen.
Al van kindsbeen had ik last van mijn scheenbeen.
O nee, nee, nee hoor.
Het deed helemaal geen pijn.
Integendeel.
Heel lief om dat te zeggen.
Trouwens, het was helemaal mijn eigen schuld.
Echt, echt waar.
Wat kan ik beter doen?
Hem nu wurgen met mijn blote handen....
Of wachten tot hij vanzelf peigert.
Maar hij moet en zal dood.
Die schop kwam niet uit de lucht vallen.
Niets is per ongeluk zegt Freud.
Ik heb niet als een non geleefd.
Ik heb danspartners gehad die mijn schoenen hebben bedorven,
die mijn jurk hebben gescheurd.
Maar als het schoppen wordt, voel ik me echt verkracht.
Als het tegen m'n schenen is, dan wordt het lachen.
Misschien kan ik mezelf gelukkig prijzen als hij me straks levend terugbrengt.
Misschien is het wel onredelijk,
om van zo'n Yort te vragen je schenen intact te laten.
Tenslotte doet zo'n jongen wat hij kan.
Hij zal wel tussen de lianen zijn opgegroeid
Een kind van de natuur.
De Tarzan van het Gooise matras.
Ze zullen hem wel in een dwangbuis zijn schoenen hebben moeten aantrekken.
Wie ben ik dat ik dit mag doen, dansen met Yort.
Ja fijn is het hè, echt mega!
Een ongelooflijk gave tango.
Zo cool dat wij dat kunnen samen, jij en ik.
Super, echt super!
O, wat is hij aantrekkelijk. Wat val ik op hem.
Mijn held, met het hart van een leeuw en de bretels van een zebra.
Kijk naar hem.
Nooit bang zijn gezicht te verliezen.
Hij stort zich in ieder avontuur.
Scheurt kort door de bocht met zijn Maserati.
En moet ik dat tegenhouden?!
Nee, duizend maal nee.

Wie wil het eeuwige leven?
Wat maakt het uit.
Een paar jaar een gipsen korset.

MAREIN
Genoeg, stop.
Dat maakt alles uit.

BENTE
Wat is er met je?
Niet stoppen nu.
Het was net zo leuk aan het worden.
Wat is er met je?

(Marein huilt/ze rolt af)

ALIE
Grote god.
Dat was toch niet rot bedoeld.
Wat heb ik verkeerd gedaan.
(naar achteren, naar Marein)
Ik vond je echt fantastisch.
Wij worden echt een geweldig team.

BENTE
Misschien eerder iets verkeerd gezegd, waar ze nu pas op kan reageren.

(er wordt geklopt/op Wies, de invaller)

ALIE
(loopt in haar richting)
Bent u de regisseur?

WIES
Nee, ik ben de invaller
Ik ben lesbisch.
Lesbisch staat voor: lastig en slecht, buitengewoon irritant, scharrelkip,
of christelijk hopeloos, of christelijk hetero.
Ik ben best verlegen, ook al ben ik enthousiast en licht ontvlambaar.
Ik heb in een bandje gespeeld.
Schaatsen, hardlopen fietsen, woongroep.

Accordeon, drum en stijldansen gedaan in een homotent, toen was ik nog bi.
Ik was eerst hetero, toen bi.
Ik had zes jaar een relatie met een getrouwde man.
Maar ik voelde me een iemand, niet speciaal vrouw.
Ik voelde me een iemand die iemand wilde zijn.
Vrouw of man doet niet ter zake.
Een tussenvorm.
Een androgyn wezen.
Toen ben ik de andere kant gaan ontdekken.
De verkeerde kant zal ik maar zeggen.
Ik had altijd wel iets met vrouwen, maar wist nooit zo goed wat.
Het kwam niet tot bloei.
Ik werd wel verliefd op ze, zeg maar,
Maar een relatie met een vrouw ging me te ver.
Gadverdamme, ik moest er toen niet aan denken, seks met een vrouw.
Een vrouw, dat kan niet waar zijn.
Maar ja, het ging niet over, dat iets, dat gevoel.
Later heb ik dat uitgediept.
In de bibliotheek.
Veel boeken over gelezen: "*Hoe moet het met vrouwen?*"
Daarna gereageerd op een advertentie.
Die vrouw wilde ook niet iets serieus, maar wilde wel eens iets met een vrouw.
Ze wilde minder in het hoofd, meer in het lichaam.
Het klikte als een autogordel.
Met z'n tweeën een eenheidsgevoel.
Seks is tenslotte een verlangen voor twee personen.
Twee jaar een flinke relatie gehad.
Tussendoor nog iets met iemand met één been.
Ze zette haar kunstbeen in de hoek van de kamer tijdens het vrijen.
Heel verfrissend.
Ze zei altijd: "anders zijn is een handicap.
Het maakt je poedelnaakt, maatschappelijk gezien.
Lesbisch zijn is een grotere handicap dan mijn handicap.
Lesbisch zijn is een keuze, een handicap hebben niet".
De Venus van Milo heeft geen armen, en iedereen vindt haar prachtig.
Dat is kunst, dat is schoonheid.
Niks zielig of sneu.
Gewoon mooi.
Ik hou van stoere vrouwen.
Ik raak beslist niet opgewonden van een diep décolleté.
Geef mij maar een spijkerbroek en een koltrui. Sensueel.

En bij het vrijen, hup, gaan al die spullen uit.
Ik ontdekte dus die kant van mezelf.
De verkeerde zal ik maar zeggen.
Een kant die op mijn lijf geschreven is.
Veel makkelijker met een vrouw.
Ik was ervoor gemaakt.
Een tantracursus gedaan om helemaal zeker te zijn.
En ja, toen wist ik het.
Nu kan ik me helemaal geven. Intens geven.
Nu weet ik hoe het is, om met een vrouw te zijn, te vrijen, te voelen, samen te zijn.
Met een vrouw is het veel lekkerder samenzijn.
Nu weet ik dat ik het kan.
Dat ik het moet.
Logisch eigenlijk, een vrouw weet wat lekker is, toch?
Dat weet je allebei van elkaar.
Je hele lichaam is erbij betrokken.
Ik wil nooit meer anders.
Ik ben uit mijn woongroep gegroeid.
Te oud.
Socialisme was ook vorming, een manier van leven, niet alleen politiek.
Ik ben nu ondertussen een stevige, onafhankelijke, mooi ouder wordende pot.
Actrice en invaller.

(Wies af/ondertussen is Marein teruggekomen tegen het eind van de monoloog van Wies/ze draagt een masker van Jan modaal, zo nu ook Bente en Alie en starten een bewegingsact, waarbij de fysieke verschillen zeer opvallen/Wies komt terug/ draagt hetzelfde masker/voegt zich ongemerkt voor de andere spelers bij de bewegingsfrase)

BENTE
(zet masker af)
Mooi, de invaller is dan in ieder geval geregeld.
Nu nog de regisseur.

(Wies gaat in de stoel van Alie zitten)

ALIE
Sorry Marein, ik wilde je niet kwetsen.
Dat was helemaal niet mijn bedoeling.
Echt niet.

MAREIN

20

Troost me niet.
Daar kan ik niet tegen.

(Marein begint weer te huilen/of huilt nog steeds, maar nu harder)

ALIE
Nee, natuurlijk niet.

MAREIN
Ik wilde helemaal niet huilen.

ALIE
Nee, natuurlijk niet.
Huil maar lekker uit.

MAREIN
Vroeger hilde ik nooit.
Tanden op elkaar en doorbijten.
Ik mocht niet huilen van mijn moeder.
Huilen, en dan? Wat heb je eraan?

BENTE
Huilen is lekker.
Huilen is goed voor je.
Huilen lucht op.
Bewust huilen kan louterend werken.

MAREIN
Alleen als je alleen bent, ja.
Dan kan het lekker zijn. Zo lekker.
Ach man, ik huil wat af.
Ik huil heel veel, steeds makkelijker.
Ik hoef het niet meer tegen te houden.

ALIE
Nee precies. Wat kan je moeder je schelen.
Je bent toch een grote meid.
O god, zo bedoel ik het niet.
Je bent toch geen kind meer.
Je bent toch een volwassen vrouw.

MAREIN

21

Mijn moeder is dood.

ALIE

O god, wat vreselijk.

Wat had ze?

MAREIN

Glazen botten, net als ik.

BENTE

Al lang?

MAREIN

Altijd al, sinds haar geboorte.

Een geboortebeperving, net als ik.

Ik heb ook een geboortebeperving.

BENTE

Nee, ik bedoel is ze al lang dood.

MAREIN

Nee pas.

Vier maanden.

ALIE

Nou dan mag je best huilen hoor.

Altijd, wanneer je maar wilt.

MAREIN

Het gaat vanzelf.

Sinds ze dood is gaat het vanzelf.

Ik huil steeds beter, steeds meer.

Ik laat het maar stromen.

Het gaat eruit met bakken.

Zo lekker, huilen is zo lekker.

Ik wist nooit dat het zo lekker kon zijn.

BENTE

Al dat opgehouden huilen.

Al dat opgespaarde water.

Dat moet eruit.

Sluizen open zetten en laten vallen die tranen.

ALIE

Met een enorme kracht.
Je wordt er schoon van.

BENTE

Je geeft jezelf toestemming.
Toestemming om de pijn en het verdriet en de angst,
weg te laten vloeien uit je lichaam.
Je hoeft niet altijd sterk te zijn.
Je hoeft niet meer te vechten.

ALIE

Je mag compassie hebben.

MAREIN

Ja, dat mag hè?
Ik heb alle reden om depressief te zijn, maar ik ben het niet.
Eigenlijk kan ik ook heel erg gelukkig zijn.

ALIE

Waarom moest je nou opeens zo huilen?

MAREIN

Gipsen korset.

ALIE

Wat?

MAREIN

Je zei gipsen korset.
Wat maakt het uit een paar jaar een gipsen korset.
Als kind heb ik negen maanden in een gipsen korset gezeten.
Daar kreeg je allerlei ellende onder.
Ontstekingen en zo.
Want ze konden je daar niet wassen. Daaronder.
Helemaal niet. Daar konden ze niet bij.
Dus ik ging heel erg stinken.
In de klas moest ik apart zitten omdat ik zo stonk.
Toen dacht ik dat ik heel erg dood wilde.

(Alie troost Marein/licht op haar knieën in haar schoot in rolstoel/ Marein houdt haar vast)

BENTE

(tussendoor op publiek)

De geur van ziekte is ondragelijk.

De geur van zieke darmen is ondoenlijk.

Mijn moeder op de drempel van mijn kinderkamer.

Terug van een feestje.

De geur die haar tegemoet kwam.

De geur van rotting en bederf.

De confrontatie met de dood die je omhelst.

Ze sluit de deur en ik hoor haar voetstappen wegsterven.

Je moeder is ook maar een mens.

Maar dat wist ik toen nog niet.

Ik dacht: “ze houdt niet van me”.

Ik voelde me zo schuldig, zo.....

En ik dacht: “ik wil heel erg dood, nu.

Laat me nu dood gaan”.

ALIE

(tegen Marein)

Logisch. Jezus.

En het jeukte natuurlijk als een gek.

Frida Kahlo droeg ook een corset.

En ze had een snor.

Ze is heel erg beroemd geworden.

BENTE

Omdat ze heel erg goed kon schilderen.

MAREIN

Ik werd gek van de jeuk.

Ik kon er niet bij om te krabben.

En ik schaamde me te pletter omdat ik zo stonk.

ALIE

Veel gespijbeld zeker.

MAREIN

Heel veel en heel vaak ziek.

ALIE

En je werd natuurlijk heel erg gepest.

MAREIN

Ja heel erg, altijd.

Maar gelukkig zat er ook een verschrikkelijk dik meisje in de klas.

Bubbel heette ze, haar echte naam weet ik niet.

Die werd nog erger gepest.

ALIE

Pestte jij haar ook?

MAREIN

Ja natuurlijk

ALIE

Dus jij, die altijd gepest werd, pestte zelf ook, terwijl je wist hoe het voelde.

MAREIN

Daarom juist.

Ik was klein, heel klein okay, maar niet dik.

ALIE

(woedend/rukt Wies uit haar stoel/gaat er zelf inzitten)

Ik had een pleister op mijn oog en twee beugels.

Onder en boven.

Ik werd ook uitgescholden voor brillenjood, schele, blinde mol en dat soort dingen.

MAREIN

Ik word nog steeds gepest en uitgescholden.

Op dagelijkse basis.

Alsof ik een alien ben.

Een gevaar voor de maatschappij.

Gisteren nog.

Ik ben gewoon boodschappen aan het doen bij de supermarkt.

Komt er een kind naar me toe, blijft midden voor mijn rolstoel staan,

en zegt: “hoi”.

Ik zeg: “hoi”.

Zegt dat kind: “wat ben jij een rare. Je lijkt ET wel, kan je praten”?

Ik zeg: “ET phone home”.

25

Hij zegt: “ik vind je lief, mag ik je mee naar huis nemen”?

ALIE

Ach zo'n kind heeft geen idee.
Het is ook wel ontroerend.

MAREIN

Precies, zo'n kind heeft geen idee.
Dat is het probleem.

ALIE

Ze zijn heel eerlijk in hun naïviteit.

MAREIN

Ze zwaaien soms naar je, kinderen.
Dan zwaai ik maar terug.
Als ik in een goed humeur ben, dan is het niet zo erg.
Dan kan ik er wel tegen, laat ik het van me afglijden.

BENTE

Je bent een klein mens, met een klein hartje, maar met een groot hart.

MAREIN

Ik ben niet altijd breekbaar, wel kwetsbaar.
Ik heb niet altijd een goed humeur.
En dan kan het verdomd slecht vallen.
Soms kan ik me gewoon niet inhouden,
dan scheld ik ze helemaal verrot.

BENTE

Nou, soms is het ook niet te doen.
Als ik in een winkel niet naar de wc mag, kan ik zo pisluk worden.
Het is al zo lullig om het te vragen.
Sta je in zo'n winkel met keiharde stampmuziek.
En je moet, zo gênant, maar je moet.
En dan zeg je tegen zo'n dun tutje van tegen de twintig, heel beleefd:
sorry mevrouw, ik heb een probleem.
Zou ik misschien gebruik mogen maken etc., etc.
En dan zegt zo'n kind glashard,
terwijl je staat te creperen van de kramp,
nee dat kan niet, dat is alleen voor personeel mevrouw.

26

Dan zou je zo'n ellendige trut wel zelf door die personeelsplee kunnen trekken.
Ik kan dan zo driftig worden, me zo onmachtig voelen.
In de stad kun je niet een bosje induiken.
Als je in een file staat ook niet.
De file, is mijn grootste vijand.

MAREIN
Mijn moeder was nog veel agressiever...

BENTE
dan ik?

MAREIN
Nee, dan ik. Die kon tekeer gaan.
ALIE
Zo.

MAREIN
Voor haar was het veel pijnlijker.

ALIE
Denk je dat echt?

MAREIN
Dat denk ik niet alleen, dat weet ik zeker.
Ze is er nooit overheen gekomen.

ALIE
Waar overheen?

MAREIN
Over mij.
Dat ze mij gekregen heeft, nooit.
Ze kon mij gewoon niet accepteren.
Terwijl ze wel haar best deed.
Maar er zat zoveel verdriet bij haar.
Ik was haar grootste pijnpunt.

ALIE
Vast niet, dat kan niet.
Je was haar kind.

27

MAREIN

Vorige zomer, op een avond, zomaar op straat, hoorde ik roepen :
“hé kabouter, moet jij niet naar bed”, door een stelletje van die, lefgozers, pubers.
Toen heb ik het haar eerlijk en direct gevraagd.

ALIE

Wat?

MAREIN

Heb jij je wel eens schuldig gevoeld,
omdat je mij op deze rotwereld hebt gezet?

ALIE

Jezus! Wat zei ze toen?

MAREIN

Ze zei dat ze zich niet schuldig voelde,
maar wel heel erg verantwoordelijk.

ALIE

En je vader?

MAREIN

Die heeft de benen genomen.
Hij heeft mijn moeder laten zitten.
Mijn moeder moest het alleen opknappen.
Dat was heel zwaar.
Toen ik een baby was, mocht ze mij niet aanraken.
Dan braken mijn botten.
Ze kwam elke dag naar mij kijken in het ziekenhuis.
Achter glas lag ik.
Ik heb tweeënveertig botbreuken gehad.
Alles wat maar kon breken is gebroken.
Ik woonde daar bijna permanent.
Soms mocht ik op vakantie naar huis, vakantie bij mijn moeder.

BENTE

God wat vreselijk.
Ik haat ziekenhuizen.

MAREIN

Ik niet.

28

Ik voel me daar veilig.
Ik kom daar nog steeds graag.
Het is vertrouwd.
Je hoeft niets.
Alleen maar daar te zijn, want je bent in het ziekenhuis.
Een wereld op zich.
Het is tijdloos. Onontkoombaar tijdloos.
Ik was eraan gewend.
Ik hoorde in die wereld.
Tot mijn twaalfde.
Dat was een keerpunt in mijn leven.
Toen werden mijn botten sterker, hormonen en collageen, topspul.
Ik was uit de gevarenzone.
Ik mocht terug naar mijn moeder, naar huis.
Enorm feest gevierd.
Met iedereen, die we kenden.
Heel veel eten, muziek, dansen.

(muziek: Fanfare Ciocarlia: Hora de la monastirea/vrolijk beginnend ritje met rolstoel ontaardt in te hard duwen, pesten/ angst van Marein / Bente, Alie en Wies staan hijgend tegen achterwand als hangjongeren))

En toen begon het allemaal, de ellende.
Ik moest de boze buitenwereld in.
Toen begon het uitschelden, het pesten.
Op school, op straat, in de winkels.
Ik wilde terug naar het ziekenhuis.
Naar de plek waar ik nooit beseft had dat ik anders was

ALIE
Eindelijk je kind mogen vasthouden. Voelen.
Eindelijk je kind thuis.
En dan wil dat kind terug naar het ziekenhuis.

BENTE
Naar het ziekenhuis.
Terug naar de martelkamers.
Waar ze van achteren niet weten dat je van voren ook een leven hebt.
Waar ze kunnen zien, wat jij niet ziet.
Waar in de beugels liggen met je benen wijd, een feest is,
vergeleken met de mensonterende verkrachtingsonderzoeken

door de zoveelste naamloze co-assistent.

ALIE

Hou op met slachtoffer spelen.
Artsen zijn geen beulen.
Ze zijn er om je te genezen, om je te helpen.
Niet om je pijn te doen en te vernederen.
Jouw uitgang is toevallig hun ingang.
Daar kun jij niets aan veranderen.
Zij ook niet.

BENTE

Ik heb een overdosis dokter gehad in m'n leven.
Zij mogen naar mij kijken,
Ik niet naar hen.
De enige mannen, die de laatste tijd tegen me gezegd hebben: "kleedt u zich maar uit", dat zijn mannen in witte jassen geweest.
En zij houden hun hangend vel en lillende vetrollen verborgen onder hun witte jas.
Ik ben bloot en kwetsbaar.
Maar vergis je niet Alie.
Ik ben de medische wetenschap eeuwig dankbaar.
Ik leef nog.
Ik heb de voorspellingen ruim overleefd.
Misschien dertig, zeiden ze, hooguit.
Hier sta ik, bijna vijftig.
En ik straal meer energie uit dan menig dooie dertiger.
Ik ben een bom, geen seksbom, maar een bom.
Als ik explodeer, hou je vast.
(Pakt Alie beet in een wurggreep)
O lieve zuster hou me vast.
Mag ik u knijpen, ik heb zo'n last.
O lieve zuster...
Ik heb al die onderzoeken overleefd, omdat ik in die lieve zusters mocht knijpen,
terwijl ik lag te gillen als een big.

ALIE

Een martelmethode voor homoseksuelen in Afghanistan.
Darmen dichtplakken en dan kijken wat er gebeurt.

BENTE

Dat overleef je niet.
Grote god, wil je je mond houden.

30

(ze smijt Alie tegen de achterwand/doet haar pijn/faut sorti Ali)

Daar kan ik echt niet tegen.
Laten we het over iets anders hebben.

ALIE

Okay, sorry.
Wat bedoelde jij eigenlijk met die gunstige arbeidsvoorwaarden?

BENTE

Positieve voorwaarden.
Altijd thee bij het repeteren.
En niet te lang, want dat is te vermoeiend, halve dagen.
Ik moet kunnen liggen af en toe, dus een bedje.
Soms moet ik gewoon liggen, waar ik ook ben, vliegveld, bushokje, tramhalte.
Er moet een goede invaller zijn.
Je weet maar nooit. Daar word je rustig van.
Ik moet op het juiste moment het juiste voedsel eten.
Als ik ergens eet, moet ik meteen na het eten weg.
Ik kan niet te lang zitten.
Mijn kostuum moet van zachte soepele stof zijn en moet mijn buik camoufleren,
als die is opgezet.
Ik wil altijd alleen op een kamer.
En last but not least, ik wil er ook nog gewoon volgens CAO voor betaald worden.
Want toneel is geen hobby, al is het het leukste wat er is.
Het is een vak.
Maar wie wil nou een acteur met een beperking en alle risico's van dien?
Johan, Ivo, ik heb vandaag geen energie, sorry.
Onmogelijk.
Ik kan het nog steeds onbegrijpelijk, onacceptabel vinden als mijn energie op is.
Lekker toch doorgaan als je kan.
Je moet toch kunnen doen waar je goed in bent.
En dan word je gestraft.
Ziek zijn is een straf, mensen.
Vraag maar aan de Spirituele Politie.
Mensen met de platina pet met de gouden tips.
Luister naar de "ziek zijn is een keuze-onzin".
Ga naar Dokter Rossie in Eindhoven of Dr. Kildare in Arnhem.
Maar mijn eigen dokter, dokter Feelgood zegt:
Ik had al eerder moeten ingrijpen, Jij lult je er niet meer doorheen met je:

31

“Ik moet spelen”.

Ik kan me geen grappen meer permitteren.

Ik moet me gedeisd houden.

Feelgood zegt: “als jij je maar goed voelt”.

“Beetje werken, want dat wil je toch, maar niet meer doorbeuken.

Stress buiten de deur houden en slapen als je zin hebt.

Maar pas op, je ziekte is als een dief in de nacht, meedogenloos.

Hij pakt je op onverwachte momenten”.

MAREIN

Het wordt toch geen cabaret hè?

Die regisseur is toch niet van het cabaret hoop ik.

ALIE

Nee, ik dacht niet dat dat de bedoeling was.

BENTE

(naar Marein en Alie)

Ik probeer open te zijn.

Ik richt me rechtstreeks tot het publiek omdat ik het lekker vind.

(naar publiek)

Ik wil mensen aanraken.

Ik wil energie in mensen losmaken.

Het liefst zou ik iedereen hier willen laten dansen.

En als het niet goed gaat, gewoon opnieuw beginnen.

Ook als u het niks vind.

Dan ga ik af, spreek ik mezelf toe en kom weer terug.

(gaat af, komt meteen weer terug)

Weet u, soms speel ik en dan denk ik:

Het is helemaal niks.

Voelt helemaal niet goed.

En dan kom ik af en dan zeggen mensen:

Je was echt goed.

En dan zeg ik: helemaal niet, want dit was niet goed en dat ging fout.

En ik was heel erg ontevreden over die en die scène.

En dan verpest je het ook voor die mensen.

Die hadden net een leuke avond.

En die neem je ze dan af.

ALIE

(ook op publiek als cabaretier)

Net als iemand die zegt:

God, wat zie je er leuk uit, mooie blouse.
En jij zegt dan:
O, die heb ik al jaren.
Heel goedkoop dingetje.
Nooit eens enthousiast zeggen: ja, goed was ik hè.
Wat fijn dat jij dat ook vindt.
Of ja, die blouse is prachtig, leuk hè.
Heel veel geld voor neergeteld, maar hij is het dubbel en dwars waard.
Ik ben er ook heel blij mee.
Het economisch bombardement bepaalt je leven.
Mannen zouden zoiets soms nou nooit doen.
Maar ja of je nou geel, paars, dun, dik of klein bent,
je bent ook nog eens een vrouw.
En een vrouw heeft altijd wel iets te zeiken.
Putje hier, dingetje daar, te dit, te dat.
Altijd hangt er wel iets.
Mannen zijn veel makkelijker.
Haar op je kont, maakt geen reet uit.
Voor vrouwen is het nooit goed.
Al ben je een topmodel, dan heb je wel een teen die scheef zit.

WIES

En als je dan ook nog eens klein bent en raar, of weet ik veel, verlamd of zo,
komt dat er nog eens bovenop.

MAREIN

(ook op publiek)

Toch zou ik niet een ander willen zijn.
Je groeit in je lichaam.
Ik zou er niets aan willen veranderen.
Ook al zit ik met schroeven aan elkaar gebeiteld.
Bij mij is wel alles echt, authentiek.
Ik laat in me snijden, hakken en schroeven omdat het niet anders kan.
Niet om er net zo uit te zien als al die anderen.
Ze lijken allemaal op elkaar.
Of op hoe ze er vroeger uitzagen.
Televisievrouwen, modellen en filmsterren,
de vrouwen met de Donald Duck-lippen, de oliebollenkoppen, grapefruitborsten.
Gelift, opgespoten, opgevuld of gefotoshoot.
Ik wil geen Nicole Kidman zijn of Claudia Schiffer.

.

33

BENTE

Nou, het kan erger.

WIES

Een mooi uiterlijk is echt prettiger.

MAREIN

Mijn lichaam is op geen enkele manier lelijk.
Het is afwijkend, ongebruikelijk en erg individueel.
Een borstvergroting bij mij, zou pervers zijn.

ALIE

Als je een kind krijgt, is het lastig dat verbouwen.
Als je alles hebt laten doen,
en je krijgt een kind dat er precies zo uitziet als jij vroeger was,
voor de verbouwing, dan denkt dat kind dat het geadopteerd is.
Dat is voor dat kind enorm traumatisch.
Dan zou dat hele gedoe weer opnieuw kunnen beginnen.

MAREIN

Ik heb nooit kinderen willen hebben.
Leven met mijn ziekte dat heb ik ze bespaard.

BENTE

Ben jij zwanger geweest?

MAREIN

Twee keer.
Beide keren weg laten halen.

ALIE

Twee keer een ongeboren vrucht pesten.
Je wist toch dat het riskant was met die botten.
Je moeder had het ook.

BENTE (tegen publiek)

Ik ben niet tegen abortus.
Wel tegen eindeloos maken en weghalen.
Als bijvoorbeeld het geslacht je niet bevat.
Dat is China, dat is India.
Dat is moord.

MAREIN

Je kunt het zo'n kind toch niet aandoen.

Vorige week nog, auditie gedaan.

Heel voorzichtig afgewezen op mijn handicap voor de zoveelste keer.

Deze maatschappij is helemaal niet klaar voor de gehandicapte mens.

Vroeger werden we opgesloten.

In de jaren negentig mochten we naar buiten, uit de kast.

Maar normaal werk, ho maar.

Ik voel me niet gehandicapt, ik heb ermee leren leven.

De rest van de wereld laat je je gehandicapt voelen.

ALIE

Whatever that maybe: *handicapped*.

(Russische marsmuziek. Bente pakt de krukken van Marein en begint een soort komisch zwaardgevecht met Alie/Wies oefent mee op afstand en Marein fluit de wedstrijd)

BENTE

Niets of niemand is perfect.

Het gaat erom dat je kunt houden van je imperfecties.

Je hebt er recht op om op de wereld te zijn, ook al ben je anders.

We vinden dat onze kinderen perfect moeten zijn.

Daarom heb jij zelf toch ook die ongeboren vrucht laten weghalen.

Hoewel, ik ken een gehandicapte vrouw die alleen maar een gehandicapt kind wil baren.

ALIE

Ik zou gewoon een taart willen bakken met mijn dochter.

BENTE

Heb jij een dochter?

ALIE

Nee, daarom juist.

(tegen Bente)

Heb jij kinderen?

BENTE

Nee, en ook nooit willen hebben.

35

Ik had een uitermate vrolijk seksleven, mijn carrière,
mijn Crohn op het werk en dus geen plaats voor kinderen.
Maar wel heel veel buikpijn door die seks.
Maar dat heb je er wel voor over als je jong bent.
Daar heb je het niet over.

ALIE

Seks, dood, ziekte en pijn, daar heb je het niet over, toch?
Niet in het dagelijks leven.

(doet een act)

Dag bakker.

Mag ik een halfje volkoren?

Dag mevrouwtje, slecht geslapen?

Of de hele nacht wilde seks gehad?

U ziet er weer belazerd uit.

Nou, ik had ook een beroerde nacht.

De hele nacht wakker gelegen.

Liggen tobben omdat de winkel zo slecht loopt.

Geen brood vandaag dus.

Morgen weer een dag.

Ik duik er zo weer in.

En ik zou u hetzelfde aanraden.

Dag mevrouw.

BENTE

Dag bakker.

Donder op watje.

Wat zit je nou te zeiken.

Je hebt nog lang niet wat ik heb.

ALIE

Nee, en jij hebt nog lang niet wat ik heb.

Zou je met mij willen ruilen?

Zou je bijna blind willen zijn?

Of met Marein?

Zou je in een rolstoel willen zitten?

Dan kun je niet meer wegrennen.

Uiteindelijk moet je het met jezelf doen.

BENTE

In feite hoort mijn lichaam bij mij.

Maar ja, wie is mij?

Ik, wie ben ik?
Al donder ik al mijn ellende op één hoop.
Toch zou ik niet weg willen uit mijn lichaam.
Mijn lichaam is mijn woning.
En ik wil niet verhuizen.

(Er wordt geklopt/op Roos Prommenschenkel, voormalig ambassadeur voor Beperkt Nederland en miss Gehandicapt Nederland (of andere gast) zij ligt in een rolstoel, noem de speler Jorien)

ALIE
Is dat de regisseur?
Bent u de regisseur?

Dat is niet mis zeg.

MAREIN
Ja dat is wel Miss.
BENTE
Niet misselijk.
Weet je dat die vier stoelen moet afhuren als ze een voorstelling wil zien.

JORIEN
Hallo, ik ben Jorien.
Ik kom als boodschapper van Beperkt Nederland.
Tegenwoordig heet het Onbeperkt Nederland.
Hoe verzin je het.
Totaal verkeerde titel.
Al die mensen met beperkingen, die niks kunnen, noem je dan onbeperkt.
Noem het gewoon beperkt. Ik heb een beperking.
Dus ik ben beperkt of gehandicapt.
Maar onbeperkt klinkt aangenamer voor de mensen om je heen.
Veel minder bedreigend.
Ik ben niet de regisseur.
Ik ben door de producent gevraagd om hier wat teksten voor te lezen,
waar jullie uit kunnen kiezen voor de voorstelling die jullie gaan maken.

ALIE
Doe jij ook mee?

JORIEN

37

Nee, dit is voor mij een klus.

Ik zou wel weer willen acteren, maar dan liever een vaste rol in een tv-serie als Goede Tijden of Onderweg naar Morgen.

ALIE

Ken jij de regisseur?

JORIEN

Van GTST of ONM?

Was het maar waar.

ALIE

Nee, onze regisseur voor dit project, als het tenminste doorgaat.

JORIEN

De schrijver gaat het waarschijnlijk ook regisseren, heb ik gehoord.

Ze hebben wel een naam genoemd, maar die kende ik niet.

Nooit van gehoord.

Goed, kan ik beginnen, want ik zit vrij strak in mijn schema.

De teksten staan op papier, dus die kan ik voor jullie achterlaten, zodat jullie dan in alle rust een keuze kunnen maken.

(Jorien leest voor)

- Ik zit in een rolstoel en ik kan zelf praten. Dank u wel.

- De miss-gehandicapt-verkiezing is goed.

Alle aandacht voor gehandicapten (lees beperkten) is meegenomen.

- In een rolstoel mag je niet alleen naar een concert.

Je hebt een begeleider nodig.

Ik weiger het rolstoelpodium.

Je gaat toch ook niet apart zitten eten in een restaurant.

- Die gehandicaptenverkiezingen.

Niet interessant. Bepottelijk en weerzinwekkend.

Als ik niet gehandicapt zou zijn, zou ik er ook niet aan meedoen.

Doe mee aan de reguliere verkiezingen als je al zo nodig moet.

Laat je maar zien als gehandicapt lustobject.

Het is en blijft een vleeskleurig, nee vleeskeuring.

Het gaat toch puur om het uiterlijk.

Je kunt wel mooie lange benen hebben en een mooi gezicht,

maar je bent nog steeds anders.
En dat anders zijn in bikini dat willen mensen zien.
Mensen houden van sensatie.

- In Engeland is een presentatrice van een kinderprogramma ontslagen bij de BBC.
Ze mist haar onderarm.
“Dat kun je kinderen toch niet aandoen.
Daar krijgen ze nachtmerries van”, schreef een verontwaardigde moeder.
Waar zouden die kinderen geen nachtmerries van krijgen?
Van die moeder?

- Gehandicapten vinden moeilijk werk.
Werkgevers denken: hoop sores, altijd ziek.
Juist niet dus, juist niet.
Wij beperkten hebben een veel hogere pijngrens.
Een griepje houdt ons echt niet thuis.
Onbeperkten verschijnen al niet op het werk als ze een koortslip hebben.

- Al moet ik drie stoelen (geen vier) afhuren, toch ga ik naar een musical als ik me slecht voel.
Het is fijn, een mooie ervaring die dwars door de pijn heenzingt.

- Ik ben niet minder leuk omdat ik altijd lig. Ook niet leuker.
Hoewel, ik lig er wel klaar voor.

- Bij de keuring vragen ze nooit:
En hoe is het met de seks?
Wel: kun je stofzuigen?

- De douchestoel is ideaal voor seks.
Een elektrische hoog/laagstoel.
Je hoeft bijna niets meer te doen.
Zit vast aan de muur.
Klaar in een wip.
Scheelt enorm veel tijd.

- Die miss-verkiezing, ik zou er niet aan meedoen.
Maar ik vind het wel goed.
Die vrouw, een vrouw met zo'n typische achternaam.
die altijd moet liggen, zo'n mooie, sterke vrouw is dat.

Die straalt dat ook helemaal uit.
Een kei van een vrouw. Een echte kanjer.

(muziek: angels in America van Thomas Newman/Jorien staat op uit haar rolstoel,
ze heeft vleugels als een engel/leest nu niet meer voor)

Een beperking heb je.
Daar doe je geen donder aan.
Daar moet je mee leven.
Ik leef bij de dag.
Want alleen ik kan er wat van maken.
De wereld ligt aan mijn voeten.

(ze heeft nog een heel pak a-4tjes met andere teksten in haar hand, die ze in de
lucht gooit/het speelveld ligt ermee bezaaid)

Hier kom ik niet meer aan toe.
Ik moet helaas weg.
Nog een fijne avond allemaal en tot ziens.
En succes met de voorstelling.(Jorien loopt af)

ALIE

(Bekijkt de rolstoel/gaat er in zitten)

Als ik een topfunctie heb, en ik verdien zo'n tienduizend per maand, schoon,
en ik heb een vergadering als topmanager, kom ik met mijn hond.

WIES

Heb jij een hond?

ALIE

Dan wel.

MAREIN

Ik wou dat die stomme regisseur kwam.

(stilte)

BENTE

Weet je wat top is?

Een echte drol in de pot, dat is mooi. Dat is top.

Geen brijige flapdrol.

Zo'n massa van niks.

Nee, een echte stevige mooie drol, dat is voor mij het mooiste dat er is.

40

Dat is de hemel op aarde.

ALIE

Daar komt het woord flapdrol dus vandaan.
Dat heb jij uitgevonden.

MAREIN

Moeten we het nou per se over de esthetische waarde van een drol hebben?

ALIE

Interessante vraag.
Is een drol mooi te noemen?
Ja, voor Bente is een drol mooi.
Is een dikke buik mooi?

BENTE

Nee.

ALIE

Wel als er een kind inzit.
Niet als hij volzit met een spierziekte of kanker.
Ik had een tijd geweldige seks met iemand, die oersaai en oerlelijk was.
Maar vrijen, geweldig, een topminnaar.
Ik lag alleen maar in bed en overal erbuiten, waar het maar kon.

MAREIN

Voor jou maakt het toch niks uit of iemand oerlelijk is.
Als hij maar niet oerlelijk voelt of klinkt.
Doe mij maar een blik.
Een blik kan zo bepalend zijn
Hoe iemand uit zijn ogen kijkt.
Dat kan mij opwinden.
Uren naar elkaar kijken.
Naast elkaar liggen, kijken en dan voorzichtig aanraken.
Zacht, dat heeft diepgang.
Intimiteit, dat is pas erotiek.
De daad zelf kan me gestolen worden.
Die is voor mij een stuk minder boeiend.
Puur seks om de seks, zo saai.

BENTE

41

Seks, daar kan een relatie op stranden.

ALIE

Geen seks bedoel je.

BENTE

Hoe doe jij dat dan?

Hoe weet je of iemand oerlelijk is?

Hoor je dat dan van anderen?

En hoe flirt je dan?

ALIE

Ik val op woorden, op zinnen, op taal.

Ik heb me voorgenomen om één vreemde per avond aan te spreken met een leuke stem.

BENTE

Alsof je met iemand telefoneert terwijl die naast je staat.

Je doet het met wat je hoort?

ALIE

Ja, ik kan niet zien dat er een leuke vent aan de bar voortdurend naar mij staat te kijken.

Ik kan niet zien of er iemand met me flirt of naar me lacht of knipoogt.

Nee, een mooie stem en wat die dan zegt, daar gaat het om.

BENTE

Wat moet die stem dan zeggen om jou te versieren?

ALIE

Nou, laatst in het café zei iemand dat ik zulke mooie ogen had.

En een leuke bril, vond hij ook.

MAREIN

Je krijgt er mooie grote ogen van.

ALIE

Ja, daar kunnen ze enorm op vallen, grote ogen.

Ik voel me minder verscholen als ik een bril draag.

Alsof je door je eigen beperking heen kijkt.

(stilte)

Hij rook ook goed. Ouderwets.
Hij had Brut 88 op.
Dat deed me denken aan mijn eerste vriendje.
Daar werd ik zo opgewonden van.
Kippenvel, echt kippenvel.
Toen raakte hij ook nog heel subtiel mijn handen aan.
Dus toen heb ik hem meegenomen.

BENTE
Meteen?

ALIE
Nee, niet meteen, want ik moest eerst mijn benen nog scheren.
Dus hij kwam later.

BENTE
Heb je dat gezegd?
Kom maar wat later, want ik moet mijn benen nog scheren.

MAREIN
Dat kan mij nou niks schelen.
Een bosje zacht haar kan best lekker zijn.
Weet je wat mij gek kan maken.
Een string, dat vind ik zo vies.
En dan met stoppels.
Een zeer onaantrekkelijk touwtje.

ALIE
Touwtjes voor stoute vrouwtjes.
Van Dekkers en van Rooyen.
Ondergoed moet lekker zitten en schoon en netjes zijn.
Voor als je een ongeluk krijgt, zei mijn oma altijd.
Terwijl ze het zelf vies vond om te douchen.
Ze weigerde pertinent dat haar gangkast tot douche verbouwd werd.
Haar gangkast stond vol met schoonmaakmiddelen.
Ze was dag en nacht aan het schoonmaken.
En zij zelf waste zich bij het aanrecht.
Met een vies, stinkend washandje.

BENTE

Ja, maar hoe ging het verder met die jongen?

ALIE

Hij kwam en was heel snel weer weg.

Hij moest nog ergens anders naartoe.

Vind ik helemaal niet erg, integendeel.

Gewoon seks om de seks.

Toen ben ik lekker naar muziek gaan luisteren.

BENTE

Ondergedompeld in de geur van Brut 88.

(stilte)

Mijn eerste vriendje rook heel erg naar knoflook.

Het was op een camping in Frankrijk.

Hij zoende me, met spuug en die knoflooksmak.

En ik rukte me los en zei s'il vous plaît.

Het enige Frans dat ik kende toen.

Ik was elf.

S'il vous plaît een moment.

Ik ren naar de tent, waar mijn zuster aan het afwassen was, legde uit wat hij met me gedaan had en toen zei zij, dan heb je gezoend.

Het is zover, je hebt getongzoend.

En toen barstte ze in snikken uit.

Ik weet bij God niet waarom.

Dus ik ren weer terug naar die jongen en zeg:

Okay, s'il vous plaît.

Toen deed hij het weer.

En toen voelde het alsof we samen stiekem een Nuts aten.

ALIE

Als je met mannen zoent, willen ze gelijk alles.

Terwijl soms als je gewoon danst terwijl je elkaar nauwelijks aanraakt, kun je zo'n smeltermaking hebben.

(stilte)

Mijn eerste keer was toen ik logeerde bij een vriendinnetje.

Ik had een pyjama aan van mijn enkels tot mijn tanden.

Nou nee, die was ik aan het poetsen.

Tot aan mijn nek.

Helemaal ingepakt.

Komt haar grote broer de badkamer binnen.

MAREIN

Die van die Brut 88.

ALIE

Nee dat was mijn eerste vriendje.

MAREIN

O, en die broer pakte je uit?

ALIE

Ja, en ik heb me ook door hem laten pakken.

Ik vond hem leuk.

Fijne stem.

MAREIN

Hoe oud was jij toen?

ALIE

Ook elf of twaalf hooguit.

Hij was zeventien of zo.

Hij zei: ik wil je nu, ik kan niet meer wachten.

BENTE

Ieder meisje heeft een klootzak in haar leven.

ALIE

Hij was geen klootzak.

Dat vond ik toen niet.

Ik dacht: laten we het maar doen.

Het moet er toch een keer van komen.

Ik vond het helemaal niets.

Het deed alleen maar pijn.

Op die koude badkamervloer, en eigenlijk stonk het daar ook.

En ik was bang dat mijn vriendin zou binnenkomen.

Die broer was helemaal opgewonden, ook daarna nog.

Ik wilde alleen nog maar weg.

Dus ik heb me aangekleed en ben weggelopen.

Toen heb ik de tram genomen en ik dacht: iedereen kan het aan me zien.

Ik voelde me vies en plakkerig.

Ik durfde niet op te staan om uit te stappen.

Ben helemaal tot het eindpunt meegereden.

45

En toen toch maar weer terug, naar mijn vriendin.
Want naar huis durfde ik ook niet.
Maar ik voelde me wel anders.
Een vrouw.
Ik telde mee in de wereld.

MAREIN

Dat gevoel had ik ook de eerste keer.
Één van de weinige keren in mijn leven dat ik me groot voelde.
Ik was altijd verliefd.
Vaak op de foute mannen.
Ik had ook hormonen al zou je dat niet zeggen.
Ik werd ook verliefd.
Alleen dat was niet haalbaar.
Mijn enige vriendin wilde niet meer met me omgaan, want als ik bij haar stond,
keken de jongens niet naar haar.
Nou ja, jongens, daar moest alles voor wijken.
Zat ik daar op die schoolavonden tussen die lege tafeltjes opgetut in mijn rolstoel.
Terwijl die anderen aan het schuifelen waren.

ALIE

God wat zielig.

MAREIN

Ik was niet zielig.
Ik was anders.
Dat ben ik nog steeds.
Mijn lichaam is een landschap vol littekens.
Ieder litteken heeft z'n eigen verhaal.
Als iemand mijn verhalen echt wil leren kennen, vind ik dat goed.
Van heel intiem naar schaamteloos prettig.

(Marein zet *Fire* in, de anderen zingen mee/Alie staat daarna woedend op)

ALIE

Dit kan toch niet.

BENTE

Wat niet?

ALIE

Vreemdgaan met de koektrommel.

46

Nee dit, dit. Dit wachten.
Dat is toch onbeschoft.
Voor mij is het een duidelijke, zaak, ik ga echt geen voorstelling maken over beperkingen, seks of liefde.
Zelfs niet met jullie.
Niemand hoeft te weten met wie, waarom, hoe vaak.
Of ik een partner heb door de week of alleen in het weekend.
En dat soort Sex in the City-gelul.

WIES

Ik heb geen partner.
En het weekend komt eraan.
Wat moet ik delen zonder partner?
Ik heb wel een hond.

ALIE

Heb jij een hond?

WIES

Ja, die zit ook te wachten. Op mij.
In de kleedkamer. Ik moet haar uitlaten.
Wat moet je nou vertellen?
Ik wandel met m'n hond in het weekend.
En de rest van de week deel ik ook met haar.
(lacht)

MAREIN

Ik ben anders.
Dat geeft me ook veel vrijheid.
Omdat ik sowieso anders ben.
Ik ben gelukkig als ik in bed lig met een boek.
Alleen in bed met een boek.
Of met een partner in bed...

ALIE

Ook met een boek.

MAREIN

(lachend)
Ik zou het niet weten.
Veel te intiem.

47

Dat gaat niemand wat aan.
Mijn intimiteit gaat niemand wat aan.

ALIE

(serieus/ poëtisch)

Op het strand liggen, het zand voelen.

De wind, die je omhelst.

De zee horen, het geluid van de golven. Vogels.

De geur en de adem van het bos. Vogels.

De hemel die zich schoon huilt als het regent. Vogels.

(lachend)

Mijn hond die blaft in de verte.

(iedereen lacht mee)

BENTE

Je kan wel op Godot wachten.

Ik ga ook naar huis.

Lekker liggen.

Pasta eten met m'n vriend op de bank. Met de kat.

Ik twijfel wel eens aan mensen die zoveel seks hebben.

De Kreukel Dialogen noemen ze het.

Nee, dat wordt nooit wat.

ALIE

En dan die losse flarden van Jorien.

Wat een rijkdom aan bronnen.

Laten ze zelf maar vormingstoneel maken.

Je moet zin maken om zin te hebben, anders heeft het geen zin.

Ze zouden de titel veranderen.

Komen ze hiermee aan.

Van Monologen naar Dialogen.

Wat een fantasie.

De Kreukel Dialogen.

BENTE

(op publiek)

Daar komt toch geen hond naartoe.

(ze lachen)

-einde-

© Martin van Veldhuizen

matin.v@upcmail.nl

Bonin oktober 2009

